

Vaade õpetajate järelkasvule

Eelmaterjal Riigikogu
kultuurikomisjonile

➤ Noored Kooli

on kaheaastane arenguprogramm, mis seisab võrdsete võimaluste eest hariduses.

Eestis jääb iga viies õpilane üheksa klassi haridusega, mis piirab tema edasisi valikuid, eneseteostust ja panust tulevikku. Noored Kooli osalejad töötavad õpetajatena koolides, kus põhiharidusega jäänud õpilasi on üle Eesti keskmise.

NK programm tegutseb alates 2007. aastast. **Alates 2018. aastast on NK fookuses õpilaste keskkhariduse omandamise mõjutamine** koolides, kus enam kui iga viies õpilane on jäänud põhiharidusega.

Täna koolis

65 Noored Kooli õpetajat üle Eesti arendavad õpilaste suhtluspädevust ja **õpioskuseid**, fookusega juurdekasvu uskumustel ja teksti mõistmisel.

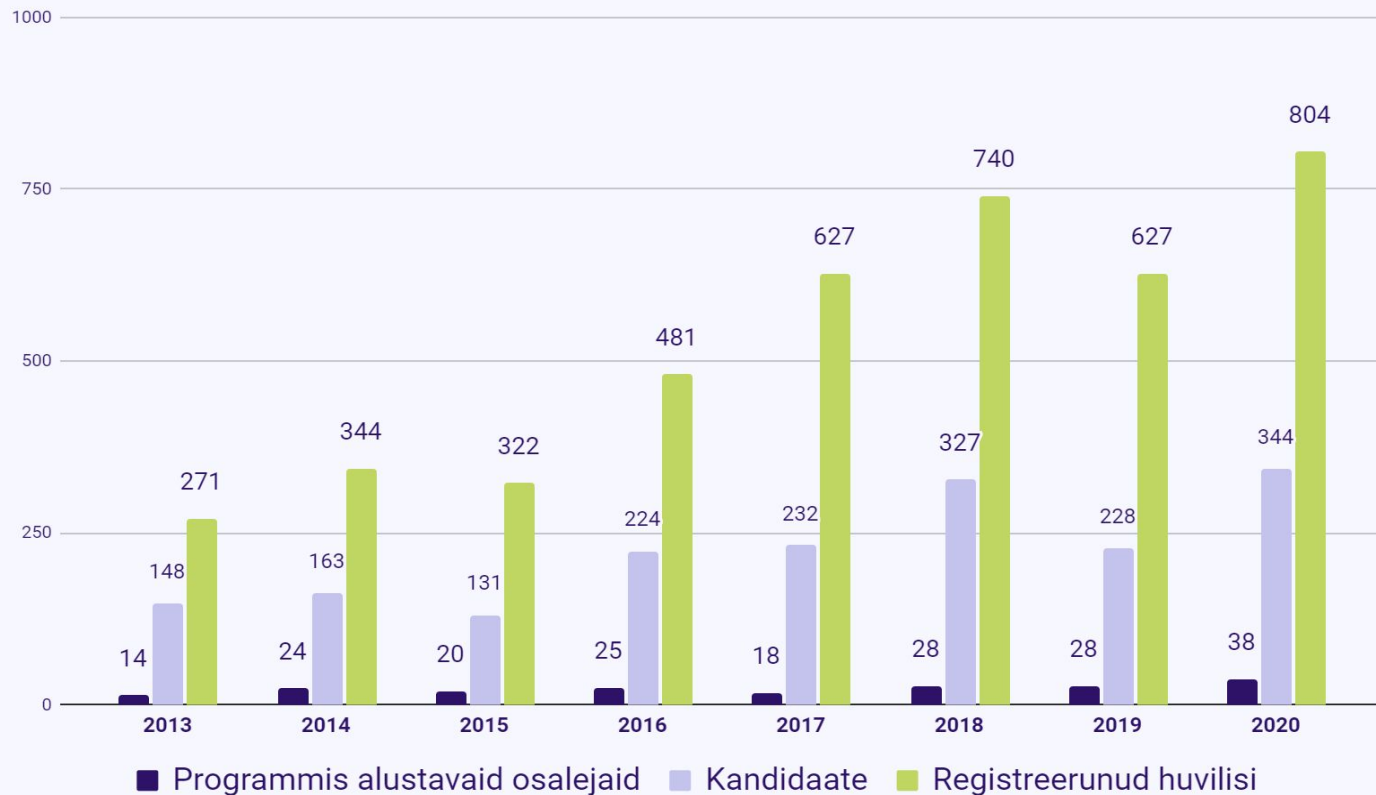
sh 27 programmi teise aasta osalejat-õpetajat mõjutavad õpilaste edasiõppimist teaduspõhiste, jätkusuutlike ja mõjusate **koosloome projektidega** koolis.

Vilistlased

Programmi on lõpetanud 184 inimest, neist **78% jätkavad tööd haridusvaldkonnas**. NK programmist on välja kasvanud 7 koolijuhti, 19 koolide õppe- või arendusjuhti ja 5 ülikooli õpetajakoolituse õppejõudu või arendajat. Vilistlased on algatanud või veavad eest **haridusalgatusi**:

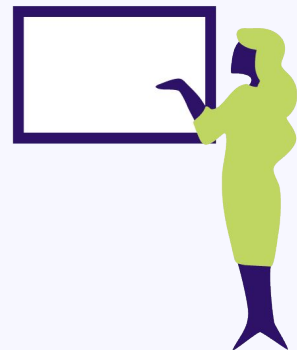

Huvi õpetamise vastu **kasvab**:

Miks enamik huvilisi ei jõua klassi ette?

- Paljud ei peagi jõudma.
 - vaja on suurepäraseid suhtlemis-, planeerimis- ja esinemisoskusi ning motivatsiooni.
 - Noored Kooli väga tihe valikusõel (iga 6. kandidaat saab pakkumise)
- Mida kandidaadid nimetavad takistustena:
 - liiga suur kaotus palgas;
 - on kergemaid ja siiski põnevaid valikuid;
 - hirm liiga suure töökoormuse ja läbipõlemise ees;
 - töökeskkond liiga jäik ja stressirohke;
 - ei näe edasisi karjäärivõimalusi pärast õpetamist.

Lähtekoht: mida **õpilased** vajavad?

Õpilased vajavad stabiilsust

“Õpetajate vahetumine seevastu võib hariduse kvaliteeti negatiivselt mõjutada. Õpetajate tõhusus areneb töökogemusega ning professionaalsele arengule aitab enim kaasa koostöine koolikultuur ja kogenumate kolleegide tugi.” [\(Vaher, K., Selliov, R., 2019\)](#)

Õpilased vajavad professionaalseid õpetajaid

Õpetaja ei ole pelgalt aineteadmiste edasiandja, vaid õpi- ja sotsiaalsete oskuste arengu toetaja.

Õpioskuste puudumine on üks põhjustest, miks 20% õpilastest jäävad põhiharidusega. [\(Valk, A., 2016\)](#)

Mureks on üldhariduskoolis tööd **alustavate õpetajate kutsekindlus:**

- Õpetajakoolituse lõpetanutest töötab õpingutele järgneval aastal aineõpetajana 46%. ([Selliov, R., Vaher, K., 2018](#))
- Alustanud õpetajatest on teisel aastal jätkuvalt tööl 74%.
- Alustanud õpetajatest on viiendal aastal jätkuvalt tööl 51%.

Allikas: HTM, EHISE andmed 2010-2019 üldhariduskoolide kohta

Peamine küsimus ei ole, kuidas saada
inimesi kooli, vaid **kuidas neid, kes kooli
tööle on tulnud, seal hoida.**

Mida õpetajad vajavad? Noored Kooli näide:

100% Noored Kooli 2020. aasta kevadel Noored Kooli programmi lõpetanud 12. lennu vilistlastest töötab ka kolmandal aastal koolides. Seda on toetanud:

- disainitud paindlik koolitusprogramm, mis arvestab seda, et õpetaja töötab ja õpib üheaegselt;
- personaalne professionaalne mentor, kelle tööülesandeks on osaleja toetamine;
- samas etapis olevate inimeste grupi - lennu - tugi;
- regulaarne refleksioon oma töö ja tõhususe teemal;
- töökoormus 0,8 kuni 1 kohta, soovituslikult mitte üle 20 kontakttunni;
- 1. aastal lisakohustuste vältimine (nt klassijuhatamine).

Mida õpetajad soovivad?

Noored Kooli osalejate kogemus:

- Koolipoolne tugi - mentor, kellel on selleks aega ja oskused-teadmised
- Koolijuhi pikaajaline vaade - alustava õpetaja energia säilitamine
- Autonoomsuse ja kompetentsuse tunne - võimalus kaasa rääkida ja mõjutada seda, mis koolis toimub.
- Iga inimene vajab, et teda tunnustatakse ja temast hoolitakse.

Kooli- ja juhtimiskultuur on üks õpetajate koolis hoidmise võtmeküsimustest.

Eelkõige peab koolijuht olema võimeline erinevaid inimesi koos ühe sihi suunas tegutsema panema.

Samal ajal õppimine ja õpetamine **vajab tuge**

Pooled Noored Kooli osalejad on karjääripöörjad. 14. lennu näitel: 39% osalejatest omandas kõrghariduse 8-17 a tagasi ja 16% 2-7 aastat tagasi.

50% õpetajakoolituse aineõpetaja õppekavadel õppijatest ja 70% klassiõpetaja õppekavadel õppijatest töötab õpetajana oma õpingute viimasel aastal.

Eri-kokkulepped õpetaja ja direktori vahel ei lahenda süsteemi probleemi!

Ootus: iga alustava õpetaja töökoormuse ja töötasu hulka on arvestatud 1 tööpäev nädalas õppimiseks.

Noored Kooli programmi aitavad ellu viia:

Strateegiline partner

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

SORAINEN

ROTARY KLUBI
TALLINN
VANALINN

EESTI ÜLIÕPILASTE TOETUSFOND USA-s
Estonian Students Fund in USA

Kes sinu tutvavatest oleks hea õpetaja?

**Anna oma panus Eesti haridussüsteemi.
Uuri lähemalt: nooredkooli.ee/muutus**

